

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum malus actus in quantu[m] peccatum est, sit corruptio vel priuatio
boni. D. E. F. G. H. I. K

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Diuersorum sententias de peccato ponit.

B

Quocirca diuersitatis huius verborum occasio-
ne, de peccato plurimi diuersa senserunt. Alii n. di-
cunt voluntatē malam tantum esse peccatum, &
non actus exteriores: Alii voluntatem & actus: A-
lii neutrum dicentes, omnes actus esse bonos & à
Deo, & ex Deo auctore esse, malum autē nihil esse
vt ait Aug. super Ioan. Omnia p ipsum facta sunt,
& sine ipso factum est nihil, id est, peccatum q
nihil est: & nihil sunt homines, cum peccāt. Supra
etiam dixit Aug. q malum est priuatio boni, vel
corruptio boni: qui etiam in li. 83. q ait, Summum
malum nullum modum habet: caret n. omni bo-
no. At modus aliquid boni est: nō igitur est q nul-
la specie continetur: totumq; hoc nomen mali de
speciei priuatione repertum est. Item in dogmati-
bus ecclesiasticis dicitur malum, vel malitiam nō
esse à Deo creatam: sed à diabolo inuentam, qui &
ipse bonus creatus est. Idem etiam in libr. contra
Manichæos, quid sit peccatum ostendit, dicens;
Peccare qd aliud est, nisi in veritatis præceptis, vel
in ipsa veritate errare? Quod si non voluntate fa-
ciunt, peccatores iniuste iudicantur. Quid ergo in
hac tanta varietate tenendum, quidve dicendum?

Ioan. 1. 9.
In tom. 9.
tract. 1. ad
illud. Omnia
per ipsum, c.
1. Ioan.

Quæst. 6. in
fin. in to. 4.
Aug. ca. 57.
in principio
de dogma-
rib. eccl. 1. 3.
Qui dicitur,
de fide con-
tra Mani-
chæos. ca. 8.

in principio
tom. 6.

Vera sententia de peccato proponitur.

C

Sane dici potest, & liberè tradi debet, peccatum
esse actum malum interiorem & exteriorem, sci-
licet malam cogitationem, locutionem, & opera-
tionem: præcipuè tamen in voluntate cōsistit pec-
catum, ex qua, tanquam ex arbore mala proce-
dunt opera mala tanquam fructus mali.

*Traditio quorundam qui dicunt voluntatem malam
& actum, in quantum sunt, esse naturas, & ideo
bona: in quantum vero mala sunt,
esse peccata.*

D

Quidam autē diligenter attendētes verba Aug.

G g 2 quibus

quibus supra & aliis scripturæ locis vtitur, non i
doctè tradunt voluntatem malam & actus malo
inquantum sunt vel inquantum actus sunt, boni
esse: inquantum vero mala sunt, peccata esse: quæ
voluntatē & actum quemcunq; bonam Dei natu
rā esse dicunt, in quantum actus est vel voluntas
& ex Deo auctore esse: in quantum vero inordinata
& contra legem Dei fit, & sine debito carer, pecca
tum est: & ita inquantum peccatum est, nihil est
Nulla enim substantia est, nulla natura est.

*Auctoritatibus probant voluntates. & actus omnes esse
bona inquantum sunt.*

Quod autem voluntas omnis & actio bonum
fit, in quantum est, ex eo probant q; ait Aug. in lib.
83. quæstion. Deus boni tantummodo causa est q;
circa mali auctor non est: quia omnium quæ sunt
auctor est: quæ inquantum sunt, in tantum bona
sunt. Idem probans nihil causa fieri in mundo,
ait in eodem, Quicquid casu fit, temere fit, non fit
providentia. Si ergo casu aliqua fiunt in mundo,
non providentia vniuersus mundus administra
tur, Si non providentia vniuersus mundus admi
nistratur, aliqua natura vel substantia est, quæ ad
opus providentiæ non pertinet. Omne autē quod
est, inquantum est, bonum est. Summum enim est
illud bonum, cuius participatione sunt cætera
bona: & omne quod mutabile est, nō per se, sed bo
ni illius participatione, in quantum est, bonum est:
q; diuinam etiam providentiam vocamus. Nihil
ergo casu fit in mundo. His testimoniis innitun
tur ad ostendendum omne quod est, inquantum
est, bonum esse. Vnde idem Aug. in 1. lib. de doctr.
Christi. ait, Ille summè ac primitus est, qui omnino
incommutabilis est: & cætera quæ sunt nisi ab il
lo esse non possunt: & in tantum bona sunt in qua
tum acceperunt vt sint.

*Quæ. 21. in
fine tom. 4.*

*Ibid. quæst.
24. in prin
cipio.*

*Ad princi
pium ca. 23.
in 10. 3.*

Quid

Quid ex prædictis colligitur.

F

Ex prædictis colligitur atq; inferitur, qd si mala voluntas & mala actio est: in quantum est, bona est. Sed quis est, qui diffitetur malam voluntatem esse & malam actionem? Mala ergo voluntas siue actio, in quantum est, bonum est: & in quantum voluntas est vel actio, bonum similiter est: sed ex vitio mala est, qd vitium à Deo non est, neq; aliqd est. Quod August. notasse videtur in lib. 83. q. dicēs *Quæst. 3. in fine tom. 4* Vitium est voluntatis: voluntas quo est homo deterior: quod vitium longe abest à voluntate Dei, vt ratio docet. Et hoc loco probant voluntatem, in quantum vitiosa est, non esse à Deo: & in quantum vitiosa est, peccatum est. Et peccatum est (vt aiūt) in quantum non habet ordinem nec finem debitum. Ita & actio, in quantum ex malo procedit, & ordinem non habet, & ad malum tendit.

Alia probatio quod omnis actus in quantum est, bonus est.

G

Item & aliter probant omnem actum interiorē vel exteriorē in quantum est, esse bonum: quia non esset actus malus nisi esset res bona, quia non est aliqua res mala, nisi eadē res bona sit, Vnde Au. in Enchi. Omnis natura bonum est: nec res aliqua mala esset, si res ipsa quæ mala est, natura nō esset. *Cap. 12. Arist. medium* Nō ergo potest esse malum, nisi esset aliquod bonum. Quod cum dici videatur absurde, connexio tamen ratiocinationis nos cōpellit hoc dicere. Ex præmissis test. moniis asserunt omnes actus, in quantum sunt, esse res bonas: nec aliquid esse malum, i. peccatum, nisi idē quoq; secundum aliqd bonū sit: & omnium q̄ sunt, in quantum sunt, Deum auctorē prædicant: & eius voluntate omnia esse quæcunq; sunt, quæ in quantum sunt, nature sunt.

Obiectio contra illos qui dicunt omnes actus in quantum sunt, esse bonos.

H

Quibus opponitur, Si omnia quæ sunt in quantum

G 3

tum

rum sunt, bona sunt, & naturæ sunt: ergo adulterium & homicidium & similia inquantum sunt, bona sunt, & naturæ sunt, & Deo volente fiunt. Quod si est, tunc illi qui faciunt illa, bona agunt: quod pernitius absurdum est. His vero sic illi respondent. Dicunt equidem adulterium, homicidium, & huiusmodi, non simpliciter actus denotare, sed actuum vitia: Actusque ipsos adulterii & homicidii inquantum sunt vel inquantum actus sunt, à Deo esse & bonas naturas esse: sed non inquantum adulterium & homicidium sunt. Et ideo non sequi dicunt, actus qui homicidia & adulteria sunt, à Deo sunt, quod homicidia & adulteria à Deo sunt.

Alia illorum oppositio contra eosdem.

Item aliter eis opponitur, Si aliquid non est malum quod non sit natura vel res bona, quomodo ergo peccata sunt non credere in Deum: non ire ad ecclesiam, & huiusmodi: cum ista non sint naturæ, immo omnino non sunt. Non est enim aliquid vel res aliqua non ire ad ecclesiam, vel non credere, & huiusmodi. Ad quod dicunt, his atque huiusmodi dictionibus. quod videtur priuationes simpliciter notare, & nihil ponere, quia per negationem dicuntur, vere aliqua poni, actusque per eas significari: Non credere enim in Christum, incredulitatem dicunt: & nomine incredulitatis malum mentis actum significari. Ita etiam cum dicitur, Non ire ad ecclesiam malum est: non euntis contemptus significatur, id est voluntas mala vel propositum: hoc est non declinare à bono, & ideo malum est, sicut est conuerso declinare à malo, bonum est. Sicut ergo declinatio à malo aliquid potest, scilicet voluntatem & propositum vitandi malum (non enim potest esse bonum quod omnino nihil est) ita declinatio à bono quod est, significat scilicet voluntatem & propositum mali. Et secundum hoc vera est & generalis illa peccati mortalis descriptio, quam supra posuit Aug. scilicet. Peccatum est dictum, &c.

Vtrum

*Responsio
illorum.*

Vtrum in alus actus in quantum peccatum est, sit priuatio vel corruptio boni. K

Potest etiam queri ab eisdem, Cum peccatum sit (vt supra dictum est) priuatio vel corruptio boni, & omnis actus malus sit peccatum: vtrum sit priuatio vel corruptio boni in quantum peccatum est, vel no? Si in quantum peccatum est, corruptio boni est, cum corruptio vel priuatio boni poena sit homini: in quantum ergo peccatum est, poena est. Quod si est, tunc in quantum peccatum est, bonum esse videtur, & a Deo esse. Si autem non in quantum peccatum est, corruptio est: queritur ergo secundum quod corruptio sit, si n. corruptio est, & non in quantum peccatum est, cum non sit bonum praeterquam in eo quod peccatum est: ergo in quantum bonum est, corruptio vel priuatio boni est. Ad quod etiam ipsi dicunt actum malum non in quantum est, neque in quantum bonum est, esse priuationem vel corruptionem non boni, sed in quantum peccatum est: non tamen in quantum peccatum est, poena est, vel aliquid quod a Deo sit. Vt n. ex verbis praemissis Aug. colligitur, peccatum dicitur corruptio vel priuatio actiue, ne passiuè. Nam ideo malum vel peccatum dicitur corruptio boni quia naturam bonam qualicumque priuat bono. Nam si non priuat aliquo bono, non nocet, vt supra Aug. ait. Nocet autem: adimit ergo bonum. Non autem nocet, nisi in quantum peccatum est: ergo in quantum peccatum est, priuat bono. Itaque in quantum peccatum est, priuatio est vel corruptio boni.

**Responso Aug. per similitudinem.*

Quomodo in quantum peccatum est, possit corrumpere bonum, cum nihil sit. L

Sed cum nihil sit in quantum peccatum est, quomodo potest bonum corrumpere vel adimere? Augustinus de hoc docet in li. de natura boni, dicens, Abstinere a cibo non est aliqua substantia: tamen substantia corporis si omnino abstineatur a cibo, languescit & frangitur: sic non est substantia peccatum,

Aug. c. 4. 16. & 20. lib.